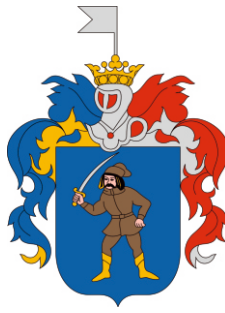

SÁRÁNDI KOPOGTATÓ

Megjelenik negyedévente.

Kiadja: a Sárándi Önkormányzat.

KÖSZÖNTŐ

Szántó József – polgármester

Kedves Olvasó, Tisztelt Sárándiak!

Tisztelettel köszöntöm Önöket a Sárándi Kopogtató második számának megjelenése alkalmából. Ebben tájékoztatjuk Önöket a választás óta eltelt időszakban végzett munkánkról a teljesség igénye nélkül.

Örömünkre szolgál, hogy megkeresnek ötleteikkel, javaslataikkal, amelyeket várunk a továbbiakban is.

Húsvét Szent Ünnepe alkalmából Sáránd minden lakosának kívánok békés, családi körben töltött ünnepeket!

*Ez a húsvét olyan ünnep,
fák, virágok megszendülnek,
mintha húznák-vonnák őket,
oly sebesen, gyorsan nőnek.*

*Ez a húsvét olyan ünnep,
fiatalok megszedülnek,
összebújnak, sugdolóznak,
szavakból szép jövőt fonnak.*

*Ez a húsvét olyan ünnep,
Szelek, vizek megperdülnek,
Hol a napfény, hol a zápor
Nyeg nagyobb részt a határból.*

Bíró András:

Ez a húsvét

*Ez a húsvét olyan ünnep,
Sírás és bánat, elülnek.
Minden örül, hogy létezhet,
Hogy nagy lélegzetet vehet.*

*Ez a húsvét olyan ünnep,
Bocsánata van a bűnnek
Fönt a hegyen az a Kereszt
Új élet útjára ereszt.*

*A tél szennyét mind lemosva
Készülődünk a holnapra,
A pünkösdre, szép pünkösdre,
Lángos csodák jövésére.*

*Szirmos jövőnk féltve, óva
Készülődünk még nagyobbra,
El nem érhető csodára:
Örökös harmóniára.*

Etéd – egy régi kapcsolat újjászületése

Kálmánné Szabó Katalin

75 évvel ezelőtt, Észak-Erdély visszakerülése után a sárándi leventék felkeresték a székelyföldi Etédet, hogy angyalos, címeres zászlót vigyenek az ottani levente egyesületnek. A Sárándi Leventék Aranykönyve így ír erről a találkozásról: „Erdély egy részének visszacsatolása nagy öröme szolgál Egyesületünk minden tagjának a augusztus 30-án, a döntés napján azonnal elhatároztuk, hogy egy hasonló nagyságú székelyfalu levente-egyesületének zászlót viszünk. A mintegy 370 km-re fekvő udvarhelyvármegyei Etéd község levente egyesületét választottuk testvér-egyesületünké...”

Most, március 15-én Szántó József polgármester vezetésével küldöttség látogatott Etédre, hogy a régi kapcsolatot felelevenítse és a két polgármester aláírja az Együttműködési szerződést, ami a későbbiekben a két település kapcsolatának alapját adja.

A sárándi küldöttséget nagy szeretettel, igazi erdélyi módra fogadták az etédiek. Az aláírásra a március 15-i színvonalas, szép ünnepi műsor után került sor. Az ünnepségen jelen volt a falu apraja-nagyja, az óvodásoktól a székelyharisnyás idős emberekig. Megható volt látni a helyi viseletbe öltözött gyerekeket, hallani ékes, szép magyar beszédüket. Szócs László polgármester ünnepi beszédében utalt a 75 évvel ezelőtti látogatásra, aminek az emléke ma is él az idősebb etédiekben. Az ünneplők között volt olyan, aki az édesanyját, édesapját ismerte fel a régi fényképeken. Az egyik néni elmondta, hogy 8 éves volt, amikor ott jártak a sárándiak, de máig emlékszik a látogatásra.

A jövőben szeretnénk szoros, sokoldalú kapcsolatot kialakítani, működtetni, hogy kölcsönösen segíthessük egymást. Reméljük, hogy a szép terveink valóra válnak és beigazolódik az egyik szép székelykapun olvasható írás: „A semmiből is lehet minden, a mindenből is lehet semmi.”

Hivatali hírek

Dr. Bálint Erika – jegyző

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény új rendelkezései 2015. március 1. nappal léptek hatályba. Ezzel párhuzamosan az önkormányzatoknak a helyi szabályozást összhangba kell hozni a törvényi módosításokkal.

Rendeletalkotási feladatának a Képviselő-testület új szociális rendelet megalkotásával tett eleget.

Az új szabályozás értelmében az aktív korúak ellátása átkerült a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Derecskei Járási Hivatalához. A kérelmeket átvesszük a Sárándi Közös Önkormányzati Hivatalban és továbbítjuk Derecskére. Megszűnik a lakásfenntartási támogatás, a méltányossági közgyógyellátás és a méltányossági ápolási díj. A korábban megállapított ellátásokat az eddigi rend szerint kapják meg a jogosultak.

2015. március 1. naptól az önkormányzat települési támogatást állapíthat meg és rendkívüli települési támogatást kell megállapítson. Települési támogatást adhat:

- lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

Fenti támogatások adhatóak, vagyis az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik, hogy mely feltételek teljesülése esetén, milyen célra, milyen összegű támogatást nyújt. Kötelező azonban rendkívüli települési támogatást megállapítani a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére. A jogosultság megállapításához szükséges feltételekről szóló rendeletet a Képviselő-testület 2015. február 26. napon tartott testületi ülésen fogadta el. A rendelet megtekinthető a Hivatal faliújságján, az ellátásokra vonatkozó nyomtatványok a Hivatalban elérhetőek. Az újfajta támogatásokról az ügyintézők részletes tájékoztatással szolgálnak.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 2013. január 1. naptól hatályba lépett 14.§ (2) bekezdés a) pont értelmében közterület illetve közintézmény nem viselheti olyan személy nevét, aki valamely XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában részt vett. 2014. augusztusában a Zalka Máté utcával kapcsolatban az Önkormányzat nevében megkértük a Magyar Tudományos Akadémia állásfoglalását. A válaszlevél egyértelműen előírta a névváltoztatást, de az önkormányzati választások miatt elhúzódott.

2015. februárban a Kulturális Bizottság részéről érkezett javaslat, hogy a korábbi Zalka Máté utcát Holló László tiszteletes úrról nevezzük el. Ezt követően 2015. február 14. és 2015. február 26. között a tervezetet kifüggesztettük a faluban. Mivel egyéb írásos javaslat a Hivatalhoz nem érkezett, a Képviselő-testület határozott a névváltoztatásról.

Az ezzel kapcsolatos adminisztratív feladatokat – mint például a Földhivatali átvezetés, szolgáltatók értesítése – a Hivatal fogja elvégezni díjmentesen. A lakosokat levélben fogjuk tájékoztatni a lakcímkártyák leadásának időpontjáról és igyekezni fogunk, hogy a lehető legrugalmasabban járjunk el.

A fent említett jogszabály 2015. január 1. naptól hatályba lépett 14/A.§-a továbbá előírja, hogy azon külterületi közterületeket is el kell nevezni, melyek olyan ingatlanhoz vezetnek, amelyen az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény szerint épület található. Az épület meghatározása: *"jellemzően emberi tartózkodás céljára szolgáló építmény, amely szerkezeteivel részben vagy egészben teret, helyiséget vagy ezek együttesét zárja körül meghatározott rendeltetés vagy rendeltetésével összefüggő tevékenység, avagy rendszeres munkavégzés, illetve tárolás céljából."*

Fenti paragrafus okán a Képviselő-testület márciusi 26-i ülésén a Csere-bura kertben lévő dűlőt Erdőszőlő utcának nevezte el.

Március 18-án írtuk alá az új szolgáltatási szerződést Debreceni Vízmű Zrt.-vel, így április 1-től településünkön ez a cég látja el víz- és szennyvízszolgáltatást. A szolgáltató nagy szakmai tapasztalattal és komoly technikai háttérrel rendelkezik. A szerződés aláírása nem csak azt hozta a településünk számára, hogy mostantól a Debreceni Vízmű Zrt. szolgáltatja számunkra a vizet, de azt is, hogy egyben tulajdonosai is lettünk a cégnek.

Jó hír a lakosság számára, hogy a szolgáltató váltással a víz- és szennyvízdíjak nem emelkednek, sőt településünkön több, mint 100 Ft-tal kevesebb szennyvízdíjat kell majd fizetni köbméterenként.

Tájékoztató a Sárándi Képviselő-testület tevékenységéről

Szántó József

2015. március elején végre Sárándon is elkezdődtek a buszöblök kialakításának munkálatai, amely az alábbiakat foglalja magában:

- 5 db buszmegálló felújítása Sáránd belterületén
- Sáránd vasútállomásán 2 db térkővel borított peron építés
- Dinamikus, valós idejű audiovizuális utastájékoztató rendszer kiépítés
- 2 monitoros számítógép (forgalomirányítás segítése céljából)
- térfigyelő hálózat kiépítése (4 db kültéri éjjellátó kamera)

- 4 db kültéri pad, 2 db szemetes
- 5 db lombos fa telepítése

A munkálatok várhatóan 2015. április 30-án fejeződnek be.

Nyertes pályázataink október óta:

- Mikrobusz pályázat – 10.000.000Ft
- Rendkívüli támogatás – 11.500.000Ft
- Kézilabda pálya – 15.600.000Ft
- Közmunka program – 23.200.000Ft (november-március)
- Közmunka programok – 140.900.000Ft

Márciustól az alábbi 6 pályázattal oldjuk meg a közfoglalkoztatást:

- Közutas pályázat (járdák, utak építése, felújítása) 30 fő részvétele 29,8 millió Ft
- Helyi értékteremtő pályázat (térkő, betonelem gy.) 10 fő részvétele 9,8 millió Ft
- Illegális szemétkerakók felszámolása (komposztláda gyártás) 14 fő részvétele 13,8 millió Ft
- Mezőgazdasági Start munka (Fólia, kertészet, takarmány termesztés, állattartás, új telephely kialakítása,

gépvásárlás, új belterületi kertek bevonása a növénytermesztésbe) 39 fő részvétele 50,9 millió Ft.

- Hosszabb időtartamú foglalkoztatás (konyhai, óvodai, gyermekházi, intézményi kisegítő személyzet, faluőrök) 16 fő részvétele 24,2 millió Ft
- Belvizes program(kistérségen keresztül) 11 fő részvétele 11,5 millió Ft
- **Összesen: 201.200.000Ft**

Számos közterületet megtisztítottunk, rendbetettünk, fásítottunk, ligetesítettünk, így többek között a Lehel utca végén lévő, és a 47-es sz. főút melletti területet. 1200 facsemetét ültettünk el a községben, mert valljuk, hogy aki fát ültet, hisz a jövőben. A fát ugyanis nemcsak magunknak, hanem a gyermekeinknek és az unokáinknak is ültetjük.

Megvásároltuk az alábbi ingatlanokat:

- 012/15 és a 012/18 hrsz. külterületi ingatlan,
- Petőfi u. 28 sz. alatti belterületi ingatlan.

EGYÜTT SÁRÁNDÉRT!

Szántó József polgármester programja

Sáránd mindannyiunk számára az otthont jelenti. Ez a hely, ahol élünk, ahol élni szeretnénk. Sáránd a mi településünk – a miénk, akik itt élünk, itt dolgozunk, itt neveljük gyermekeinket, unokáinkat. Sáránd a mi településünk, legyünk akár politikailag elkötelezettek, szimpatizánsok vagy semlegesek. Sáránd a mi falunk, szomszédos erdőivel, termőföldjeivel, kunhalmaival és természeti értékeivel együtt. Sáránd a mi falunk!

Engedjék meg előljáróban, hogy megköszönjem mindazoknak a sok jó tanácsot, javaslatot, ötletet, akik segítettek, hogy ez a program létrejöhessen. Elsősorban azoknak a sárándiaknak, akik beszélgetések során elmondták gondjaikat, ötleteiket – vállalták, hogy részesei legyenek közös jövőnk megtervezésének.

Úgy gondolom, az összefogásról, az együttműködésről nem csak beszélni kell, hanem nap mint nap erősíteni szükséges. Számomra az emberek, Sáránd lakosainak a véleménye a fontos, azt tekintem elsőrendűnek, minden más érdek lényegtelen.

Ez a program Sárándról szól, igyekszik minél több sárándi ember problémájára valamilyen megoldást kínálni, minden sárándi életének javítását, könnyítését tűzi ki célul. E nemes cél jegyében ígérem, hogy cselekedeteim középpontjában a tisztesség, becsületesség, hitelesség és szakmai hozzáértés fog állni.

Nagy tisztelettel ajánlom figyelmükbe az alábbi programot.

EGY ÉLHETŐBB SÁRÁNDOT!

Munkanélküliségről és munkahelyteremtésről

Ma a sárándiak számára a létbiztonság megteremtése a legfontosabb, ez a biztonság pedig elsősorban biztos munkahelyeket jelent. Természetesen ragaszkodni kell a meglévő munkahelyekhez, ám a munkanélkülinek ez sovány vigasz. A munkahelyek megőrzésén túl fontosnak tartom új munkahelyek teremtését is. Ehhez szoros együttműködésre van szükség a területi munkaügyi kirendeltséggel, az általuk kínált mun-

kahely-megőrző és -teremtő pályázatok maximális kihasználására kell törekedni.

Segíteni kell a helyi vállalkozásokat és az új befektetőket, olyan koncepciókat kell kidolgozni e problémakörben, mely pozitív irányba mozdítja a munkaerőpiacot.

1. *Önkormányzati beruházásoknál – jogszabályi keretek között – a sárándi vállalkozásokat kell helyzetbe hozni.* Már a pályázati kiírásban szerepeltetni kell, hogy a megvalósításhoz a nyertes pályázó statisztikai létszámát helyi regisztrált álláskeresőkkel bővítsé, esetleg igénybe véve a helyi munkaügyi kirendeltség által kínált foglalkoztatási támogatásokkal. Így nem csak megőrizhetőek a munkahelyek, a foglalkoztatottság növelhető is!

2. *Az önkormányzati intézményekben élvezzenek előnyt a sárándi szakemberek!* A sárándiaknak előnyt kell élvezniük másokkal szemben saját településükön. Most, mikor válság van és ilyen mértékű a munkanélküli szakemberek száma falunkban, nem engedhetjük, hogy más településről érkezett „szakember” lássa el a feladatokat, ha helyben is van rá tapasztalt munkaerő!

3. *Ösztönözni kell a beruházókat, akik a településünkben látják fantáziát.* Fel kell térképezni azokat az önkormányzati tulajdonú területeket, telkeket, melyeket a vállalkozások figyelmébe lehet ajánlani.

Kedvező feltételekkel kell ipari telkeket rendelkezésre bocsátani azon a munkáltatók számára, akik legalább adott számú fő foglalkoztatását vállalják (természetesen nem a terület eladásáról van szó, csak rendel-

kezésre bocsátásáról, továbbiakban is az önkormányzat tulajdonát képezné).

4. *Közfoglalkoztatási program keretében célom a teljes foglalkoztatás megteremtése – amennyiben szükséges, részmunkaidő bevezetésével.*

5. *Terveim között szerepel egy olyan önfenntartó település kialakítása, ahol a meglévő mezőgazdasági területeket közfoglalkoztatottakkal, alkalmazottakkal megműveltetjük.* A helyi konyhára az alapanyagot magunk termelnénk meg. Ezzel nem csak munkahelyeket teremtenénk, hanem egészséges és olcsó alapanyaggal a közétkeztetés költségeit is csökkenthetnénk. Ennek megvalósítására pályázati lehetőségeket kell keresni.

6. *Az önkormányzati konyhát fel kell újítani, bővíteni kell.* Meg kell emelni a főzhető adagok számát, biztosítani kell a változatos, korosztályoknak megfelelő (bölcsődéstől a felnőttekig) étrendet.

7. *A község határában egy napelem-park kialakítását tervezünk.* Ezzel a megújuló energiával kívánjuk működtetni a közvilágítást, az intézmények áramellátását, valamint a tervezett hűtőházat, mely a helyben megtermelt és előállított mezőgazdasági termékek tárolására szolgál.

Szembe kell nézni azzal a problémával, hogy új vállalkozásokat nehéz indítani. Lassan minden településen az Önkormányzat lesz a munkáltató. Fontos, hogy az emberek ne kényszerűségből járjanak dolgozni, mert kicsivel több pénzt kapnak mint a segély, hanem értelmes munkát kell biztosítani számukra, ami az Önkormányzatnak is nyereséges 3-4 éven belül. Nem könnyű ezeket a programokat beindítani, de vannak már jó példák előttünk.

SÁRÁND A SÁRÁNDIAK SZOLGÁLATÁBAN!

Közigazgatásról és közvagyonról

Céлом, hogy az igazgatás legyen szolgálat Sárándon. Az emberek felvetett problémáira még nagyobb odafigyelést vár el a lakosság a hivataltól.

A hivatali szolgáltatásokat elérhetőbbé, gyorsabbá és rugalmasabbá kell tenni. A hivatal munkáját az ügyfélbarát szemlélet kell, hogy jellemezze.

A hatósági ügyintézés ésszerűbb átszervezésével, a munkafeltételek és a közigazgatási infrastruktúra javításával szeretném elérni, hogy a helyi ügyek, adók rendezése és egyéb közszolgáltatások gyorsabban, egyszerűbben, hatékonyabban történjenek.

A szolgáltatás hatékonyságát és az ügyfelek, lakosok elégedettségét *rendszeres ügyfél-elégedettségi mérésekkel kontrollálnám.* Az átszervezések folyamatban vannak, az év második felében indítanánk egy

kérdőíves felmérést, hogy mennyire elégedettek az ügyfelek.

A hivatali munkában a legszigorúbb gazdálkodást kell bevezetni. A felesleges papíralapú levelezéseket – ahol lehet – elektronikus formára kell váltani (e-mail, ügyfélkapu, stb.). December végén megvalósult a hivatali elektronikus rendszer felújítása.

További takarékoságot lehet elérni az intézményekben dolgozók bevonásával – senki sem tudhatja jobban, hogy hol lehet még spórolni. Építő ötleteiket, költségtakarékos megoldási javaslatokat be kell vezetni, ezeket az ötleteket jutalmazni kell, hogy további megoldásokra ösztönözzük dolgozóinkat. *Mindenki érezze sajátjának a munkahelyét!*

FELELŐS GAZDÁLKODÁST ÉS VAGYONGAZDÁLKODÁST!

Felelőtlenül gazdálkodik a közvagyonnal az, aki a jelen problémáit a jövő rovására akarja megoldani.

Felelősségtudatunk arra kötelez bennünket, hogy a jelenben jól gazdálkodjunk a ránk bízott és megörökölt anyagi és szellemi javakkal. Jövőnket úgy kell építenünk és gyarapítanunk mindenki megalégedésére, hogy a következő nemzedékek javát, jólétét szolgálja.

Egy önkormányzat egyetlen forintot sem kockáztathat kétes beruházásokra, hiszen egy önkormányzatnak minden körülmények között el kell látnia kötelező feladatait.

A község kasszájában mindannyiunk pénze benne van, ezért annak felelős kezelése a legfontosabb!

Az önkormányzat bevételeit csak a lakosok kárára lehetne növelni, például új adók bevezetésével. *Azonban nem az a cél, hogy a lakosság terheit tovább növeljük.* Ezért nagyobb figyelmet kell fordítani a külső pénzforrásokra, *többet kell pályázni, méghozzá felkészülten, precízen és pontosan!*

Az uniós és kormányzati pénzforrások felkutatásában, lehívásában fontos szerepe van a tájékozottságnak. A polgármesternek, az alpolgármestereknek és a képviselőknek feladata, hogy minél több pályázati lehetőséget hozzanak településünknek.

Véleményem szerint a pénztartalékainkat a pályázatok önerejéhez kell felhasználni. Azokat a pályázatokat kell preferálni, amihez kevés önerő szükséges, és elsősorban olyan pályázatokat fogunk elindítani, amelyek eredményeként megvalósuló beruházások minimum önfenntartók. Kizárólag önerőből egyetlen település sem tud fejlődni!

Folytatás a következő számban.

Községgondnokság Kft.

Hegedűs András

Kedves sárándi lakosok!

Nagy örömünkre szolgál, hogy március 1-től működik településünkön a Községgondnokság Kft. A cég központja a Könyvtár épületében található a Nagy utca 51. szám alatt. (A régi teleház helyisége.)

Elérhetősége: Tel:52/567-206 vagy a sarand.gondnok@gmail.com email címen.

Feladataink közé tartozik a közfoglalkoztatottak munkájának irányítása, ellenőrzése, felügyelete, a lakosság részére szolgáltatások nyújtása, egyéb mezőgazdasági és gondnoki feladatok elvégzése.

Átvettük a teleház eddigi szolgáltatásait is: fénymásolás, nyomtatás, fax, internet és számítógép használat, AKSD szemeteszsák értékesítés illetve a közüzemi adatszolgáltatás.

Mindezek mellett még további lehetőségekkel is bővült a kínálatunk: telefonos ügyintézés, nyomtatványkitöltés, kerti bérmunka, fűnyírás, háztáji rendrakás és egyéb szolgáltatások.

Vezetők:

**Hegedűs András,
Fehér Róbert, Nagy Gyula.**

Ügyintézők:

Nagy Ibolya, Nagy Ádám

Árlista:

- fénymásolás --> 10.-ft/lap
- Nyomtatás --> 20.-ft/lap
- fax --> 50.-ft
- telefonálás --> 30.-ft/perc
- AKSD zsák --> 216.-ft

**Szeretettel várjuk Önöket,
forduljanak hozzánk bizalommal!**

Avarégetés

Dr. Bálint Erika – jegyző

2015. március 6. nappal hatályba lépett az új Országos Tűzvédelmi Szabályzat, melynek a szabadtéri tűzgyújtás és megelőzés szabályairól szóló részében az alábbi rendelkezés olvasható:

"225. § (1) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a lábon álló növényzet, tarló, növénytermesztéssel összefüggésben és a belterületi ingatlanok használata során keletkezett hulladék szabadtéri égetése tilos."

Az önkormányzatok felhatalmazást kaptak, hogy helyi rendeletben szabályozzák az avar és kerti hulladék égetését. Azokon a településeken, ahol nem éltek ezzel a lehetőséggel, tilos minden fajta égetés.

Sáránd településen a Képviselő-testület a 2015. március 26. napon elfogadott 6/2015.(III.26.) számú önkormányzati rendeletében szabályozta az avar és kerti hulladék belterületen történő égetését. A rendelet teljes szövege a Hivatal faliújságán megtekinthető. A lakosság az alábbi rendelkezéseket kell betartsa:

- az egészséges, valamint kórokozótól és kártevőktől mentes kerti hulladékot komposztálással kell hasznosítani és csak a komposztálásra alkalmatlan hulladékot lehet elégetni,

- a kerti hulladék égetése **csak szeptember 30. és november 30., valamint március 1. és május 31. közötti időszakban hétköznap 16 és 19 óra illetve szombaton 12 és 16 óra között engedélyezett,**

- égetni csak megfelelően kialakított tűzrakó helyen, vagyoni és személyi biztonságot nem veszélyeztető módon, nagykorú cselekvőképes személy folyamatos felügyelete és a lakóköznyezet lehető legkisebb zavarása mellett szabad,

- gondoskodni kell a szükséges tűzoltási feltételekről, eszközökről (pl. oltóvíz, homok) és tilos égetni párás, ködös, esős időben illetőleg erős szél esetén,

- az avar és a kerti hulladékot előzetesen szikkasztani, szárítani kell és az égetés csak kis adagokban történhet,

- a kerti hulladékkal együtt kommunális és ipari hulladék égetése tilos,

- közterületen avar és kerti hulladék égetése tilos.

Természetvédelem a saját kertünkben 2.

Dr. Bán Miklós – biológus

Úgy tűnik, mintha már kezdődne a tavasz. Sokan már el is kezdték a kerti munkákat, de a madarak számára a tél még egyáltalán nem ért véget. A tél nem csak a hideget, hanem egy táplálékban szegény időszakot is jelent a madaraknak. Ezért az, aki örömet lelte eddig az etetőn táplálkozó madarak látványában, még ne hagyja abba az etetést.

Mezei veréb (Forrás: Internet)

Idén télen többnyire cinkéket és mezei verebeket láttam az etetőnkön. Főleg szécinkét, kevesebb kékcinegét, néha barát- és fenyves cinegét is. A pintyfélék, mint a meggyvágó, zöldike és erdei pinty csak elvétve vagy egyáltalán nem fordultak elő nálunk. Az alkalmi téli vendégek – mint például a téli pintyek is – elmaradtak. Ennek ellenére pintyfélékre még lehet

számítani az etetőkön akár áprilisig is, hiszen a magevő madarak találnak a legkevésbé táplálékot ilyenkor. A tavalyi természetes táplálékforrások ugyanis mostanra kimerülő félben vannak.

Az etetés mellett most még nem késő felújítani és kitakarítani a madárodúkat, ha vannak, illetve kihelyezni néhányat ott, ahol még nincsenek. A kisebb röpnylású odúkat errefelé leggyakrabban mezei verebek foglalják el. Nagy segítséget jelentenek a kertnek, mert ezek a kis madarak kizárólag ízeltlábúakkal etetik a fiókáikat. 2-3 fészekaljat is felnevelnek egy évben, ami azt jelenti, hogy kora tavasztól a nyár derekáig folyamatosan bogarakat, hernyókat gyűjtögetnek a kertünkben. A rovarrevő madarak megtelepítése pedig sokkal olcsóbb és környezetbarátabb megoldás, mint mérgező permetszereket használni, melyek válogatás nélkül pusztítanak minden ízeltlábút, és ráadásul a legtöbb még az emberre nézve is ártalmas. A rovarrevő madarak viszont sok, számunkra hasznos ízeltlábút egyáltalán nem fogyasztanak. Ilyenek például a ragadozó atkák, amik más atkákkal és gombaspórákkal is táplálkoznak, vagy a katicák és az éjszakai aktivitású fülbemászók, amik levéltetveket esznek. Ez utóbbiak állományát mesterséges búvóhelyek kialakításával jól tudjuk szabályozni, nehogy a levéltetvek után a virágokat és gyümölcsöket is megrágnák. A kora tavaszi időszakban viszont igen hasznosak, mert a hangyákat is megelőzve minden levéltetű kolóniát el tudnak fogyasztani egy fáról.

A Sárándi Értéktár Bizottság

Sápi Józsefné

Sáránd Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. december 18-án 14 fővel megalakította a Sárándi Értéktár Bizottságot a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény 3.§ (1)-(3) bekezdése valamint a magyar nemzeti értékek és hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV.16.) Korm. rendelet 3.§ (1) bekezdése alapján.

A Bizottság feladata a helyi értékek felkutatása, dokumentálása és közzé tétele. Az eredményes munka érdekében a kutatási területeket felosztva dolgozunk.

A Sárándi Értéktár Bizottság tagjai:

Dezső János fafaragó; vállalt területe az épített környezet; ipari és műszaki megoldások, kulturális örökség,

Dr. Bán Miklós biológus; területe a természeti környezet,

Gönczi Zoltán agrárszakember; területe az agrár- és élelmiszergazdaság, ipari és műszaki megoldások, egészség és életmód,

Gyönyörűné Erdei Judit tanár, szúrrátét készítő; területe a kulturális örökség,

Gyönyörű Zsigmond vállalkozó, vőfély, a Sárándi Hagyományőrző Egyesület elnöke, a helyi értéktár elnökhelyettese; területe az agrár- és élelmiszergazdaság, épített környezet, turizmus és vendéglátás

Kálmán Bálint geográfus, a Sárándi Hagyományőrző Egyesület titkára; területe az agrár- és élelmiszergazdaság, kulturális örökség, természeti környezet, sport,

Kálmánné Szabó Katalin tanár; területe az épített környezet, kulturális örökség, turizmus és vendéglátás,

Nagy Zsuzsanna tanár; vállalt területe a sport,

Román András építész; vállalt területe az épített környezet,

Sápi Józsefné tanár, szövő, a helyi értéktár elnöke; területe a kulturális örökség,

Szántó József polgármester a megalakuláskor vállalkozóként került a Bizottságba; területe az agrár- és élelmiszergazdaság, ipari és műszaki megoldások

Szilágyi Jánosné őstermelő, méhész, sajtkészítő; vállalt területe az egészség és életmód,

Vincze László grafikus, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének és a Debreceni Grafikuművészek Ajtósi Dürer Egyesületének tagja; területe a kulturális örökség,

Virágos Lajosné Kozák Anikó tanár, hímző-viseletvarró, a Hajdú-Bihar megyei Népművészeti Egyesület titkára; vállalt területe a természeti környezet, turizmus és vendéglátás, egészség és életmód, kulturális örökség, sport.

A Bizottság tagjai tiszteletdíjban nem részesülnek, a vállalt feladataikat önkéntesként, díjazás nélkül látják el.

A Sárándi Értéktárba eddig felvett értékek a következők:

1. Szúrrátét (2014. febr. 17.)
2. Táplálkozási szokások Sárándon (2014. jún.18)
3. Határ- és dülőnevek (2014. jún.18.)
4. Utcafronti kerítésvonalba épített kukoricagoré (2014. nov. 12.)
5. Bihari rátétes cifraszűr (2015. jan. 15.)
6. Aranykönyv. A sárándi leventék krónikája (2015. jan. 15.)

Régi fotók tára

A sárándi eljárárság 1912-ben.

Sárándi bakák az I. világhábrúban

A húsvéti ünnepkör

Összeállította: Sági Józsefné

Magyarországon a Húsvétot az 1099-es szabolcsi zsinat óta ünneplik

A húsvéti ünnepkör szokásai megtöltenének egy egész könyvet, ezért csak nagyvonalakban, kivonatolva emlékezünk a tavasz legszebb jeles napjaira:

Nagypéntek: Jézus kereszthalálának és sírban nyugvásának emléknapja. Ekkor tartják a legszigorúbb böjtöt, ezen a napon nem szólalnak meg a harangok sem: „a harangok Rómába mentek.” Általános tisztálkodási nap volt: meszeltek, takarítottak, nagymosást tartottak, az állatokat is megfürösztötték, a lovakat megúszatták a hajnali patakvízben. Csütörtökön este mindenhol eloltották a tüzet, így Nagypénteken sehol sem éghetett.

Nagyszombat, Húsvét vigiliája, a húsvétot megelőző nap: arra emlékeztet, amikor Krisztus holtteste a sziklába vájt sírban feküdt, de harmadnapra, azaz húsvét vasárnap hajnalára feltámadt. Az éjféleli mise már a feltámadást ünnepli. Nagyszombaton ér véget a negyvennapos böjt, a körmenetből hazatérő családok ünnepélyesen elfogyasztják a nagyrészt sonkából és tojásból álló hagyományos húsvéti vacsorát. Szokás volt ezen a napon az első harangszóra kiszaladni a kertbe, és megrázni a gyümölcsfákat, hogy a régi rossz termés lehulljon, és ne legyen férges az új.

Húsvétvasárnap, Krisztus feltámadása napján tartották a húsvéti határjárást. Ilyenkor az egész falu népe körbejárta földjeit, a település határait, megújították a határjeleket, kitisztogatták a forrásokat, kutakat. A határjeleknél a felnőtt férfiak vesszővel megcsapkodták a legényeket, hogy mindig emlékezzenek a település határaitra. Sok helyen bált rendeztek, és ezen a napon lehetett a böjt után először húst enni.

A népszokások szerint húsvétvasárnaphoz tartozott az ételszentelés hagyománya. A délelőtti misére letakart kosárral mentek a hívők, melyben bárányhús, kalács, tojás, sonka és bor volt. A húsvéti báránnyal Jézus áldozatát, a bor Krisztus vérével jelképezi. A tojás pedig az újjászületés jelképe. Az egészben főtt tojás ugyanakkor a családi összetartást is jelképezi. A magyar néphagyomány szerint a családtagoknak együtt kellett elfogyasztaniuk a húsvéti tojásokat, hogy ha valamikor eltévednének az életben, mindig eszükbe jusson, hogy kivel fogyasztották el a húsvéti ételeket, és mindig hazataláljanak.

Húsvéthétfő a játék, a vidámság napja. Női munkákat tiltó nap volt, nem szabadott seperni, főzni és mosni sem. Az állatokat sem fogták be ezen a napon.

Egyes vidékeken ezt a napot vízbevető hétfőnek is hívják, mert ez a locsolás napja. A lányokat régen kivonsolták a kúthoz, vödör vízzel leöntötték, vagy a patakhoz vitték és megfürdették. A locsolás az ősi termékenységvarázsló és megtisztuló rítusban gyökerezik. A locsolás ma is elterjedt szokás, kissé szelídebb formában, hiszen gyakran csak kölnivízzel locsolnak a fiúk és a férfiak, a lányok pedig hímes tojást ajándékoznak.

Egyik háromszéki beköszöntő:

*„Feltámadá Jézus, mondják az íráskok,
Vízöntő hétfűre buzognak források.*

*Eljöttem hozzátok ifjú létemre,
Hogy harmatot öntsek egy szép növendékre,
Mert ha meg nem öntöm ezen esztendőben,
Nem virágzik szépet nekünk jövőendőben.*

*Virágozzék szépet, ékes virágokat,
Nyerjen az egekben fényes koronákat.”*

Pilinszky János:

Harmadnapon

*És fölzúgnak a hamuszín egek,
hajnalfele a ravensbrücki fák.
És megérik a fényt a gyökerek
És szél támad. És fölzeng a világ.*

*Mert megölhették hitvány zsoldosok,
és megszünhetett dobogni szive -
Harmadnapra legyőzte a halált.
Et resurrexit tertia die.*

Rég volt, hogy volt...?

Idősek vallomásai

Nagyon örült az egész falu, mikor Nagy Lajos tiszteletes úr halála után lelkészi szolgálatra a falu szülötte, Holló László jelentkezett. Jól ismertük, hiszen itt született Sárándon lelkész család gyermekeként, de sajnos az édesapa korai halála miatt az elárvult családnak el kellett mennie a faluból. Néha hallottunk híreket a családról, tudtuk, hogy a Holló lányokból tanítónő lett, László fiú pedig a Teológián tanul.

Mikor aztán megüresedett a parókia, boldogan fogadtuk a falunk szülöttét a 25 évig Sárándon szolgáló Nagy Lajos tiszteletes helyére. 1950. Karácsonya volt.

Holló László személye 1956-ban, a forradalom napjaiban vésődött be minden sárándi szívébe, akár hívó volt, akár nem. Amikor kitört a forradalom, mindenki a rádiót hallgatta, figyeltük a pesti eseményeket. Nagy felszabadulás volt az emberekben. Volt, aki örült, lelkesedett, volt, aki az évek során elszenvedett bántságok, megaláztatások, sanyargatások miatt bosszút forralt, első felindultságában indult volna a rendszer helyi vezetői ellen.

A tiszteletes úr érezte, hogy ebből baj lesz. Mi történik, ha egymásnak esnek az emberek? A forradalom

kitörésének másnapján délelőtt összehívta az embereket a Templom-dombra – így hívtuk a templom előtti teret, ahol most a gyülekezeti terem áll. És onnantól kezdve minden áldott nap összehívta a falu népét, hogy beszéljen az emberekhez, hogy csillapítsa őket, a lelkükre beszéljen. És a Templom-domb mindig zsúfolásig telve volt, jött mindenki, aki tehetett, mert itt együtt voltak, megbeszélhették a híreket, kérdezhették a tiszteletes urat.

Ennek köszönhető, hogy Sárándon nem folyt vér, nem bántottak senkit. Megmentette a falut, nem csak azokat, akiket sokan gyűlöltek, hanem azokat is, akiket a forradalom leverése után állítottak volna elő. És bizony azokban a napokban, a padlás seprések idején, amikor a családotól elszedték sokszor az utolsó zsák búzát is, egy teherautónyi adományt sikerült összegyűjteni a Pesten harcolóknak. Ezt Holló tiszteletes úr kísérte fel Budapestre.

A forradalom leverése után, ahelyett, hogy megköszönték volna neki a helytállást, elhelyezték Pocsajba. A falu egy emberként állt ki mellette, naponta gyűlt össze a falu népe a parókián, követelve, hogy ne vigyék el a papjukat, – minden hiábavaló volt. Azt mondják, még a kommunista vezetők is próbálták közbenjárni az érdekében.

Ilyen ember volt Holló László tiszteletes úr.

(elmondta: id. Nagy Ernő)

Segítség a bajban...

„Emlékezz mindenre, aminek örültél, ami jó volt, emlékezz arra, amit érted tettek, a nehéz órákra, amelyek szerencsésen elmúltak, és azokra, akik segítettek abban, hogy elmúljanak. Emlékezz arra, hogy segíteni kell azokon, akik rászorulnak. Emlékezz arra, hogy önzetlen légy, fáradhatatlan, becsületes, igazmondó és önfeláldozó. Felejtsd el, ha félsz! Felejtsd el, ha gonosz indulataid vannak! Emlékezz arra, hogy mi a jó, és sose felejtsd el, hogy csak jót szabad tenned, ártanod soha.”

Bizonyára mindenki hallott már róla, hogy január 20-án tűz martaléka lett egy család otthona Bodóházán. A sárándi önkormányzat az eddigieken túl is segíteni kíván a bajba jutott családnak.

Tisztelettel kérjük minden embertársunkat, hogy adományait a Sárándi Családsegítő Szolgálathoz juttassák el. Az adománygyűjtés a Családsegítő Szolgálat útmutatása és koordinálása alapján történik. Már eddig is sok minden összegyűlt, de van néhány konkrét dolog, amire nagy szüksége lenne a családnak. Ezek a következők: mosógép, centrifuga, nagy fazekak, lábosok, evőeszközök, poharak, ruhanemű 8 és 10 éves kislányra, 34-es, 37-es lányra való cipő, ruhanemű 14 éves fiúra, 41-es fiúra való cipő.

Aki pénzadománnyal szeretne segíteni abban, hogy a család feje felett minél hamarabb saját fedél legyen, a következő bankszámlára fizetheti be: **60600039-10002436-00000000**.

Köszönetnyilvánítás:

”Hálás vagyok mindenkinek, aki a nagy bajunkban segített. Nagyon szépen köszönöm.”
(Feketéné Gyöngyösi Mária és gyermekei)

A tésztához:

60 dkg liszt
5 dkg élesztő
4 dl langyos tej
3 evőkanál cukor
1 mokkás kanál só
3 tojás sárgája
3 evőkanál olaj

A kencéhez

25 dkg margarin
20 dkg cukor
3 evőkanál cukrozatlan kakaópor
(legjobb a cicás, mert a holland keserűbb)

A kenéshez

1 tojássárgája
1 kávéskanál tej

Kelt ostoros kalács

Hozzávalók: 2 db 35 x 13 cm-es formához (én egy 35x25cm tepsibe rakom sütőpapírral elválasztva.)

Elkészítés: 100 ml langyos tejben felfuttatjuk az élesztőt. Tálba mérjük a lisztet, cukrot, sót, tojást, olajat és a maradék langyos tejjel kelt tésztát dagasztunk. (Géppel is jól dagasztható.) Lefedve duplájára kelesztjük. Közben kikeverjük a kencét. (Kicsit mikrózom

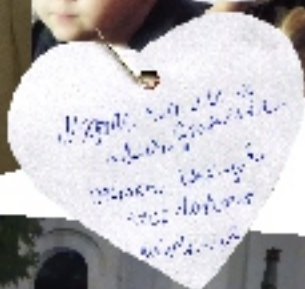
a ráját és aztán keverem habosra a kristálycukorral és kakaóval, hogy könnyen kenhető legyen. Tortalapáttal egyszerű rákenni.) Lisztezett gyúródeszkán kicsit átgyúrjuk a megkelt tésztát, és 2 egyenlő méretű gombócot formázunk. Egyenként nyújtótábla nagyságú téglalapokat nyújtunk a gombócokból. Ezt három egyenlő részre vágjuk. A krémet kétfelé osztva, rákenjük a tésztacsíkokra és bejgliszterűen feltekerjük. (Mazsolát is lehet beletenni, vagy fahéjas krémet az egyikbe.)

A három, feltekert tésztacsíkból fonatot készítünk, és sütőpapírral kibélelt formába helyezzük. Konyharuhával letakarva még 30 percet kelesztjük. A tetejét lekenjük a tojás és tej keverékével, és 200 fokban sütjük (35–40 perc).

Langyosra hűtve szeleteljük.

Ünnepek, megemlékezések, rendezvények

Nagy érdeklődés övezte az Adventi Esték programunkat. Vasárnaponként igen sokan gyűltünk össze a Művelődési Házban, hogy együtt készüljünk az ünnepekre. A délutáni foglalkozások zárásaként az idén először gyűjtöttük meg a falu adventi koszorújának gyertyáit.

December 23-án a Karácsonyi Lélekmelegítő várta a falu lakóit. A zsúfolásig megtelt Művelődési Házban igen szép, megható műsort nézhetek végig az érdeklődők. Szántó József polgármester és Szászfalvi Imre református lelkész köszöntő szavai után az óvodásoktól a nyugdíjasokig, a hittanos gyerekektől a fogyatékkal élőkig, iskolás csoportokig mindenki hozott valami alkalomhoz illő, lélekemelő produkciót.

A műsor után a Dalárda vezetésével vonultunk át a templomkertbe az Élő Betlehemhez, ahol terített asztal, forró tea és forralt bor várta a vendégeket. Jó volt látni az egymással beszélgető embereket, az ünnepre egybegyűlő családokat, a falu apraját, nagyját.

Az ünnep varázsa

Szászfalvi Imréné

Karácsony 2014

"Ha az ünnep elérkezik, akkor ünnepelj egészen. Ölts fekete ruhát. Keféld meg hajad vizes kefével. Tisztálkodjál belülről és kívülről. Felejts el mindent, ami a köznapok szertartása és feladata. Az ünnepet nemcsak a naptárban írák piros betűkkel. Nézd a régieket, milyen áhítatosan, milyen feltétlenül, milyen körülményesen, mennyi vad örömmel ünnepeltek! Az ünnep a különbözőség. Az ünnep a mély és varázsos rendhagyás. Az ünnep legyen ünnepies. Legyen benne tánc, virág, fiatal nők, válogatott étek, vérpezsdítő és feledkezést nyújtó italok. S mindenekfölött legyen benne valami a régi rendtartásból, a hetedik napból, a megszakításból, a teljes kikapcsolásból, legyen benne áhítat és föltétlenség. Az ünnep az élet rangja, felsőbb értelme. Készülj föl reá, testben és lélekben. S nemcsak a naptárnak van piros betűs napja. Az élet elhoz másféle, láthatatlan ünnepeket is. Ilyenkor felejts el mindent, figyelj az ünnepre." (Márai Sándor: Az ünnepekről)

Az ünnepek olyanok, mint az autópályák melletti pihenők. Azért vannak, mert időnként meg kell állni. Pihenni kell, hogy feltöltődjünk, mint az autók a benzinkutaknál üzemanyaggal, hogy folytatni tudjuk utunkat. Hétköznapi küzdelmeink során elfogy a békességünk, a szeretetünk, a türelmünk, a reménységünk. Elfáradunk. Lassítsunk! Álljunk meg! Töltődjünk fel! Az ünnepek erre valók. Merjünk ünnepelni! Szükségünk van az ünnepekre.

A Sárándi Református Gyülekezet elkövetkező ünnepi alkalmai:

Virágvasárnap:

10 órakor istentisztelet a gyülekezeti teremben. 11 órakor hittanosok húsvéti kézműves napja a gyülekezeti teremben

Nagypéntek:

Istentisztelet, Vetítés a gyülekezeti teremben

Húsvét első napja:

10 órakor úrvacsorás istentisztelet a templomban

Húsvét második napja:

10 órakor hálaadó alkalom a gyülekezeti teremben

Áldozócsüörtök: Konfirmáció

Pünkösöd:

10 órakor úrvacsorás istentisztelet és konfirmandusok megáldása a templomban.

Sárándi hírek

Összeállította: Kálmánné Szabó Katalin

Almássy Zoltán Lajosnét köszöntötte otthonában 90. születésnapja alkalmából Szántó József polgármester.

Március 15-én együtt koszorúzott a falu a Petőfi parkban. A koszorúzás után színvonalas 48-as műsort adott az iskola 4. osztálya. Betanító tanáraik: Szilvássy Zoltánné, Borbélyné Arany Ildikó. Az ünnepi műsort néptánc gála követte.

A **Gyurgyalag Biztos Kezdet Gyerekházban** minden héten kedden Pappné Szőke Ibolya logopédus várja a gyerekeket.

Óvoda: Beíratkozás: 2015. 04. 20-tól 2015. 04. 24-ig 8:00 – 16:00 óráig.

Gyereknep: 2015.05. 15.

Ballagás: 2015.05.23. 9:00 óra – Katica csoport
2015.05.30. 9:00 óra – Mókus csoport

Iskola: A 17. Kossuth bál (2015. március 7.) bevételéből megépítik az „iskola kemencéjét”

Tavaszi szünet: 2015. április 2-től április 8-ig

Beíratkozás a leendő első osztályosoknak: 2015. április 17. péntek 8:00-tól 18:00-ig

Szülői értekezlet és fogadó órák: 2015. április 20-án

Gyereknep: 2015. június 3-án. Délután tornabemutató a tornaterem átadásának 10. évfordulója alkalmából.

Ballagás: 2015. június 6. szombat 9:00 óra

Egészség hét keretében 2015. május 15-én szűrővizsgálatok lesznek, (kiegészítve tüdőszűrő busszal) melynek programjáról tájékoztatják a lakosságot.

A **községi könyvtár** felmérést végez a lakosok körében, hogy milyen jellegű rendezvényre lenne igény, kivel találkozónak szívesen író-olvasó találkozón az érdeklődők.

Az **Ezüst Évek Nyugdíjas Klub** 2. helyezést ért el március 13-án az esztári Pogácsa Fesztiválon. (Köszönhető ez Tóth Károlyné Erzsike néni finom pogácsájának is!)

Tervezett programjaink

2015. május 1. Szombat

Sárándi Majális a Borjúkútnál, Határjárás.

2015. június 4. Csütörtök

Trianon megemlékezés
Nemzeti Összetartozás Napja

(A rendezvények előtt plakátokon, szórólapokon tájékoztatjuk a lakosságot)

Hasznos telefonszámok

Polgármester (külső vonal): 52/ 567-208; Fax: 52/ 567-209

Teleház: 52/ 567-206

Könyvtár: 52/ 374-567

Családsegítő: 52/ 567-205

Konyha: 52/ 374-010

Orvosi rendelő: 52/ 374-575

Védőnő: 52/ 374-703

Gyerekorvos: 52/ 397-296

Fogorvos: 52/ 374-134

Óvoda: 52/ 374-130

Gyurgyalag Biztos Kezdet Gyerekház: 52/ 567-206

Iskola: 52/ 567-224

Gyógyszertár: 52/ 374-069

Járőr: 30/33-973-38

Takarék: 52/ 567-239

Polgárőrség (Fiák Lajos): 70/ 228-76-99

Posta: 52/ 374-100

Falugazdász: 70/ 436-28-26

Járási Hivatal Derecske: 54/ 410-177

Munkaügyi Központ Derecske: 54/ 548-005

Megváltozott az orvosi ügyelet telefonszáma!

Megszűnt a korábban használható 30/535-7799-es telefonszám.

Ezentúl az Országos Mentőszolgálattal közösen működtetett diszpécierszolgálaton keresztül lehet ellátást igényelni a következő telefonszámon: **52/311-104** vagy a **104-es** segélyhívószám hívásával!